

9. SIMPOZIJUM
HEMIJA I ZAŠTITA
ŽIVOTNE SREDINE

ENVIROCHEM 2023

9th SYMPOSIUM
CHEMISTRY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION

4-7. jun 2023. godine, KLADOVO, SRBIJA

KNJIGA IZVODA
BOOK OF ABSTRACTS

9. simpozijum
Hemija i zaštita životne sredine
EnviroChem2023
sa međunarodnim učešćem

9th Symposium
Chemistry and Environmental Protection
EnviroChem2023
with international participation

KNJIGA IZVODA
BOOK OF ABSTRACTS

Kladovo 4-7. jun 2023. godine

ENVIROCHEM2023

KNJIGA IZVODA

9. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine

Kladovo, 4-7. jun 2023.

BOOK OF ABSTRACTS

9th Symposium Chemistry and Environmental Protection

Kladovo, 4-7th June 2023

Izdaje/Published by

Srpsko hemijsko društvo/Serbian Chemical Society

Karnegijeva 4/III, 11000 Beograd, Srbija

tel./fax: +381 11 3370 467; www.shd.org.rs, E-mail: office@shd.org.rs

Za izdavača/For Publisher

Dušan Sladić, predsednik Srpskog hemijskog društva

Urednici/Editors

Sanja Živković, Branka Lončarević, Minja Bogunović, Gordana Gajica

Slika sa naslovne strane/Photo from cover page

Foto Video Boce

Priprema za štampu i štampa/Prepress and printing

Razvojno-istraživački centar grafičkog inženjersva Tehnološko-metalurškog fakulteta,
Beograd

Tiraž/Circulation

150 primeraka/150 copies

ISBN 978-86-7132-082-5

Informacije i stavovi izneti u ovoj publikaciji su provizorni. Srpsko hemijsko društvo, urednici i naučni odbor nisu odgovorni za interpretacije, eventualne posledice i štamparske greške. The information and the opinions given in this publication are provisional. Serbian Chemical Society, Editors or Editorial Board are not responsible for any interpretations, their consequences or typographical errors.

NAUČNI ODBOR SCIENTIFIC COMMITTEE

Predsednici:

*Jovančičević Branimir
Ivančev-Tumbas Ivana*

Članovi:

Agbaba Jasmina
Aničić Urošević Mira
Antić Mališa
Antić Vesna
Beškoski Vladimir
Bogunović Minja

Brčeski Ilija
Ćirković Veličković Tanja
Đurišić-Mladenović Nataša
Gajica Gordana
Ignjatović Ljubiša
Ilijević Konstatin
Kerkez Đurđa
Lončarević Branka
Lugonja Nikoleta
Lješević Marija
Maletić Snežana

Manojlović Dragan
Nikodinović Runić Jasmina
Popović Aleksandar
Radak Bojan
Radonić Jelena
Roglič Goran
Turk Sekulić Maja
Šolević Knudsen Tatjana
Tubić Aleksandra
Živančev Jelena
Živković Sanja

ORGANIZACIONI ODBOR ORGANIZING COMMITTEE

Predsednici:

*Beškoski Vladimir
Tubić Aleksandra*

Članovi:

Aćimović Danka
Anđelković Tatjana
Antić Igor
Antić Nevena
Antić Vesna
Avdalović Jelena
Brdarić Tanja
Đurović Pejčev Rada
Ignjatović Ljubiša
Ilijević Konstantin
Ivančev-Tumbas Ivana

Joksimović Kristina
Joldžić Vladan
Jovančičević Branimir
Jovašević Stojanović Milena
Kašanin-Grubin Milica
Kragulj Isakovski Marijana
Lješević Marija
Lugonja Nikoleta
Maletić Snežana
Mihajlović Vladimir
Miletić Srđan
Milićević Tijana
Milovanović Dubravka
Perović Ivana
Petrović Jelena
Radak Bojan

Radenković Marina
Relić Dubravka
Roglič Goran
Šajnović Aleksandra
Savić Branislava
Savić Slađana
Šolević Knudsen Tatjana
Spasić Snežana
Stamenković Stojanović
Sandra
Stevanović Jasmina
Stevanović Marija
Stojadinović Sanja
Tomašević Anđelka
Vukićević Emilija
Žerađanin Aleksandra

IZVRŠNI ODBOR EXECUTIVE COMMITTEE

Bogunović Minja
Gajica Gordana
Lješević Marija
Živković Sanja

Molekularna karakterizacija mikroorganizama izolovanih iz kontaminirane životne sredine i njihova primena za degradaciju bis(2-hidroksietil) tereftalata

N. Petronijević^{1,*}, M. Lješević², B. Lončarević², K. Joksimović², A. Žerađanin², G. Gojgić-Cvijović², V. Beškoski¹, Jasmina Nikodinović-Runić³

(1) Univerzitet u Beogradu, Hemijski fakultet, Studentski trg 12-16, Beograd, (2) Univerzitet u Beogradu, Institut za hemiju, tehnologiju i metalurgiju, Njegoševa 12, Beograd, Srbija, (3) Univerzitet u Beogradu, Institut za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo, Vojvode Stepe 444a, Beograd, Srbija;

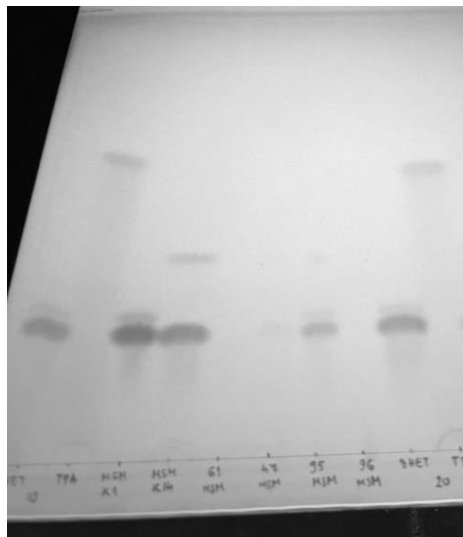
*npetronijevic@chem.bg.ac.rs

Plastika kao izvor zagađenja postaje sve veći globalni problem. Većina plastike je dizajnirana za jednokratnu upotrebu, što dodatno povećava količinu plastičnog otpada. Usled preopterećenja zemlje i voda plastičnim otpadom neophodno je razviti procese koji će omogućiti efikasno uklanjanje plastike iz životne sredine [1]. Polietilen-tereftalat (PET) spada u najkorišćenije polimere za izradu plastike, te je neophodno naći efikasan način za njegovu degradaciju. Kao povoljan metod degradacije PET plastike predlaže se enzimaska hidroliza korišćenjem mikroorganizama koji kao izvor ugljenika mogu koristiti PET [2]. Bis-(2-hidroksietil)-tereftalat (BHET) je intermedijer u izgradnji PET polimera, te je korišćen kao model sistem za ispitivanje degradacije PET plastike [3].

Cilj ovog rada je bila identifikacija mikroorganizama koji potencijalno razgrađuju BHET, kao i primena čistih kultura za degradaciju istog.

Tokom studije testirana je osetljivost mikroorganizama na antibiotike (penicilin i nalidiksinsku kiselinu). Praćena je pojava zona inhibicije 24h nakon zasejavanja mikroorganizama. Nakon antibiograma rađeno je izolovanje DNK po protokolu za Gram-pozitivne i Gram-negativne bakterije. Za svaki soj mikroorganizama umnoženi su geni za 16s rRNK lančanom reakcijom polimeraze (PCR). Rađena je preparativna agarozna elektroforeza sa PCR produktima i DNK je ekstrahovana iz gela. Uzorci su poslani na sekvenciranje i dobijene sekvence su spojene u programu BioEdit. Dobijene sekvence su poređene u NCBI BLAST bazi podataka i identifikovani su rodovi izolovanih mikroorganizama.

Ispitivana je degradacija BHET-a pomoću čistih kultura mikroorganizama, gde je korišćena mineralna podloga, a jedan od izvora ugljenika bio je BHET. Inkubacija je trajala 14 dana, a degradacija je praćena u prvom i poslednjem danu inkubacije pomoću tankoslojne hromatografije (TLC). Korišćen je sistem rastvarača benzen:dioksan:sirćetna kiselina (90:25:4, v/v/v). Na slici 1 su prikazani rezultati TLC-a gde su korišćeni sojevi *Pseudomonas*, *Bacillus* i *Rhodococcus*. Kao najefikasniji soj pokazao se *Rhodococcus*.

Slika 1. Hromatogram uzoraka nakon degradacije BHET-a

Kako je pokazano da sami mikroorganizmi mogu da potpuno ili delimično transformišu BHET, dalji eksperimenti će se odvijati u smeru ispitivanja potpune degradacije pomoću konzorcijuma mikroorganizama.

Literatura

1. Yan, Z., Wang, L., Xia, W., Liu, Z., Gu, L. and Wu, J. *Appl. Microbiol. Biotechnol.* 105 (2021) 4551-4560.
2. Qiu, L., Yin, X., Liu, T., Zhang, H., Chen, G. and Wu, S. *J. Basic Microb.* 60(8) (2020) 699-711.
3. Ion, S., Voicea, S., Sora, C., Gheorghita, G., Tudorache, M. and Parvulescu, V. *Catal. Today* 366 (2021) 177-184.

Zahvalnica - Sredstva za realizaciju istraživanja obezbedilo je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (Evidencioni broj: 451-03-47/2023-01/200026 i 451-03-47/2023-01/200168) i Evropska Unija u okviru Horizon 2020 programa za istraživanje i inovaciju (broj 870292, BiolCEP).

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд

54(048)
502/504(048)
577.1(048)
66(048)
606(048)

СИМПОЗИЈУМ Хемија и заштита животне средине са међународним учешћем (9 ; 2023 ; Кладово)

Knjiga izvoda / 9. simpozijum Hemija i zaštita životne sredine sa međunarodnim učešćem, EnviroChem2023, Kladovo 4-7. jun 2023. godine = Book of Abstracts / 9th Symposium Chemistry and Environmental Protection, EnviroChem2023, with International Participation ; [urednici Sanja Živković ...[et al.]]. - Beograd : Srpsko hemijsko društvo, 2023 (Beograd : Razvojno-istraživački centar grafičkog inženjerstva Tehnološko-metalurškog fakulteta). - 203 str. : ilustr. ; 24 cm

Tekst na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 150. - Bibliografija uz svaki apstrakt.

ISBN 978-86-7132-082-5

a) Хемија -- Апстракти b) Животна средина -- Заштита -- Апстракти v)
Биохемија -- Апстракти g) Биотехнологија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 116784905
